Co-funded by the European Union

Green Heritage

Veza: MINI PROJEKT | **MINI-PROJECT**

del projekta | as part of the project ERASMUS+

ZELENA DEDIŠČINA: »Naravna dediščina kot orodje ekološke vzgoje odraslih« |
„GREEN HERITAGE: Natural heritage as a tool for ecological education of adults"

ERASMUS+ KA2, no. 2023-1-PL01-KA220-ADU-000161761

MINI PROJEKT

Doživljajska Pot:
SPOZNAJ, DOŽIVI, OHRANI: ZELENA DEDIŠČINA ROGAŠKE SLATINE

O PROJEKTU
VSEBINSKE PODLAGE ZA DOŽIVLJAJSKO POT

Nosilka aktivnosti skupine
Špela Dragovan
predsednica društva AMS-Aktivna mladina Slatnska, članica Planinskega društva Boč Kostrivnica

Strokovno spremljanje izvedbe in priprava podlag
mag. Vesna Zagoda Peperko univ.dipl.geog., MBA
zunanja strokovna sodelavka Javnega zavoda za turizem in kulturo Rogaška Slatina – za Projekt Erasmus+GREEN HERITAGE

1. O PROJEKTU

UVOD & RAZLOGI ZA PROJEKT

Projekt se nanaša na informiranje in osveščanje o pomenu naravne in kulturne dediščine lokalne skupnosti (občine Rogaška Slatina) ter njenega aktivnega ohranjanja / varstva. V okviru lokalnih eko delavnic so strokovnjaki izpostavili pomanjkanje poznavanja območij varstva naravne in kulturne dediščine (območja Natura 2000 – Sotla, Boč-Donačka Gora, in druga varovana območja) pri lokalnem prebivalstvu ter pristopov k njenemu ohranjanju oz. varovanju. Prav tako so ta območja manj obiskana, kljub obstoječi infrastrukturi (kolesarske in peš poti, naravovarstveni center itd.).

Zaradi hitrega tempa življenja, vedno večje odvisnosti od digitalnih naprav (telefoni, tablice ipd.) ter pomanjkanja gibanja v naravnem okolju, pa se vedno bolj krepi tudi trend oz. želja po odmiku v naravno okolje. To naslavlja vedno več ponudb aktivnih doživetij v naravi – tudi t.i. „sob pobega v naravi", orientacijskih pohodov, vodenih „pustolovščin" v naravi ipd. Te so lahko tudi dobra platforma za prenos znanj in povečanja osveščenosti o temah s področja varstva okolja, naravne in kulturne dediščine ter spodbujanja trajnostnih oblik mobilnosti.

PROJEKT IN CILJI

V skladu s smernicami projekta Erasmus+ Green Heritage ter zavedanjem o pomenu celovitega informiranja lokalnega prebivalstva o naravni (in posredno tudi kulturni) dediščini v lokalni skupnosti, o pristopih k njenemu ohranjanju oziroma varovanju ter o večjem spoštovanju te dediščine, smo izvedli projekt oblikovanja tematske poti. Ta je vključevala elemente naravoslovja, naravovarstva, orientacije ter zabavnih izzivov, namigov in nalog, po vzoru »sob pobega v naravi« oziroma »pustolovščin v naravi«. Pot je povezala pomembni območji varovanja naravne in kulturne dediščine, in sicer območje varovanja dediščine oblikovane narave – zdraviliško jedro s parkom in parkovnimi gozdovi – ter območje Natura 2000 Sotla. Hkrati so bila preko opazovanja okolja in orientacijskih nalog predstavljena tudi druga pomembna območja varstva narave, zlasti območje Natura 2000 Boč–Donačka gora.

Za zagotavljanje celovitega učinka projekta je del projekta tematska brošura z vključenimi nalogami (in priložnostno pisalo za izpolnjevanje nalog) – ki so del pričujočega dokumenta. Hkrati je bil izveden tudi promocijski sprehod in druge promocijske aktivnosti.

Projektne aktivnosti so bile izvedene v sodelovanju s prostovoljci društva, drugimi zainteresiranimi posamezniki ter v okviru medgeneracijskega sodelovanja in sodelovanja z drugimi društvi. Projekt je bil strokovno podprt, pri njegovi izvedbi pa so sodelovali tudi lokalni podjetniki, ki so zagotovili potreben material ter profesionalne storitve za kakovostno in uspešno izvedbo projekta.

Z izvedbo projekta so doseženi sledeči CILJI:

- **povečana je bila ozaveščenost lokalnega prebivalstva o ključnih elementih naravne dediščine**, vključno z varovanimi območji narave ter pomembnimi posebnostmi flore in favne, hkrati pa je bil **predstavljen tudi vpliv človeka na naravno okolje**, tako pozitivni kot negativni posegi z vidika naravovarstva in ekologije, ter poudarjen pomen njegovega varovanja in ohranjanja;

- **lokalno prebivalstvo in obiskovalci lokalne skupnosti so bili spodbujeni k trajnostnim oblikam gibanja** v naravi, kot sta hoja in kolesarjenje, **k bolj zavestnemu in pozornemu opazovanju okolja** (čuječnost) ter **k odgovornemu ravnanju in dejanjem v korist varstva okolja**, vključno z ustreznim ravnanjem z odpadki.

DOLGOROČNOST:
Rezultate mini projekta bo možno vključiti v osveščevalne in izobraževalne aktivnosti v lokalnem okolju (vključitev v programe aktivnosti društev, ki delujejo v naravnem okolju ter v programe vseživljenjskega učenja), prav tako pa bodo na voljo dnevnim obiskovalcem območja Natura 2000 - ob Sotli – v Bobrovem centru, turistično-informativnem centru, priložnostno tudi drugje, kjer se zbira lokalno prebivalstvo ter v e-obliki na spletu.

2. VSEBINSKE PODLAGE ZA DOŽIVLJAJSKO POT

2.1 EVIDENTIRANJE POSEBNOSTI

Glede na cilje mini projekta naj bi pot povezala pomembni območji varovanja naravne in kulturne dediščine v občini Rogaška Slatina, in sicer območje varovanja dediščine oblikovane narave – zdraviliško jedro s parkom in parkovnimi gozdovi – ter območje Natura 2000 - Sotla.
Z opazovanjem okolja je predvidena predstavitev tudi drugih pomembnih območij varstva narave, zlasti območje Natura 2000 Boč–Donačka gora.

Na območju, predvidenem za doživljajsko pot je tako mnogo zanimivih naravnih in kulturnih posebnosti, zaznani vplivi človeka na okolje (pozitivni/negativni, poudarek na prisotnih posegih za varovanje narave – npr. čistilna naprava, nadomestni habitati za ogrožene živalske vrste), orientacijske posebnosti v prostoru idr.

2.1.1. Naravna dediščina, posebnosti – izbor

- **Naravna mineralna voda – Donat Mg (in druge)**

Temelj zdraviliške tradicije v Rogaški Slatini je naravna mineralna voda z izjemno vsebnostjo mineralov, ki so ji že pred stoletji pripisovali zdravilno moč.

Med zgodovinskimi vrelci sta bila najpomembnejša **glavni vrelec Tempel** in vrelec **Styria**. Na območju zdravilišča delujeta še danes **Ivanov vrelec** in (občasno) **Gozdni vrelec.**

Leta 1908 so odkrili **nov izvir** z dotlej največjo vsebnostjo mineralov in magnezija na svetu – **Donat Mg.** Voda vsebuje rudninske snovi z dokazanimi zdravilnimi učinki, zlasti **pri pitnih kurah**, saj blagodejno v**pliva na prebavo, jetra, žolčnik in presnovo.** Njeno učinkovitost potrjujejo klinične raziskave in številne znanstvene študije.

Donat Mg izvira iz podzemnega vodnega vira in se črpa iz naravnih iztokov. Za varovanje tega dragocenega vira se uporablja le količina vode, ki ohranja naravni nivo.

Donat Mg je na voljo v Pivnici mineralnih vod Medical centra Rogaška. V stekleničeni obliki pa je pod imenom Donat, dostopen po vsej Evropi in svetu. Polnijo ga v Polnilnici mineralnih vod (Polnilnica Atlantic Droga Kolinska) v Rogaški Slatini.

- **Drevesni in gozdni parki zdravilišča Rogaška Slatina**

Na pobočjih Janine, Tržaškega hriba, Cvetličnega hriba in Bellevueja so **drevesni in gozdni parki,** zavarovani kot **spomenik oblikovane narave državnega pomena**.

V gozdovih prevladujejo listavci, predvsem **bukev, gaber, graden in kostanj.** Na vlažnih legah uspevata **črna jelša in vrbe**, ponekod pa raste tudi **smreka.** Posebnost območja so posamezna drevesa **črnega gabra, malega jesena, bodike in tise**.
Območje prepletajo **urejene sprehajalne poti**, ki povezujejo zdraviliško središče z okoliškimi hribi ter ponujajo sprostitev, stik z naravo in čudovite razglede.

- **Območja Natura 2000**

Natura 2000 je **evropsko omrežje posebnih varstvenih območij,** razglašenih v državah članicah Evropske unije z osnovnim ciljem **ohraniti biotsko raznovrstnost.** Omrežje temelji na Direktivi o pticah in Direktivi o habitatih.

Sotla s pritoki

Sotla je mejna reka med Slovenijo in Hrvaško, ki s svojim tokom pomembno oblikuje ravninski del Posotelja. Izvira pod Maceljskim pogorjem, kjer ima sprva značaj hudourniške gorske reke, nato pa se postopoma umiri in v nižinskem delu razvije značilen ravninski tok z izrazitimi meandri. Večina njenega porečja leži v Sloveniji, reka pa se pri Dobovi izliva v Savo.

Zaradi pogostih poplav so se naselja razvila predvsem na višjih, varnejših legah, medtem ko so priobalna zemljišča namenjena predvsem kmetijski rabi. Človekovi posegi v preteklosti so sicer zmanjšali erozijo in poplavno ogroženost, hkrati pa so povzročili izgubo mokrišč ter življenjskih prostorov številnih rastlinskih in živalskih vrst.

Kljub vplivom človeka je Sotla danes opredeljena je kot naravna vrednota državnega pomena in je od leta 2004 vključena v evropsko omrežje Natura 2000. Njena vrednost se kaže na več ravneh: kot hidrološka naravna vrednota zaradi dobro ohranjene struge, kjer se izmenjujejo brzice in tolmuni; kot zoološka naravna vrednota zaradi prisotnosti redkih in zavarovanih živalskih vrst; ter kot geomorfološka naravna vrednota, saj je struga na večjem delu neregulirana in ohranja naravne meandre.

Območje ob Sotli izkazuje tudi visoko stopnjo geodiverzitete, kar pomeni veliko raznolikost okolij glede na geološke in geomorfološke značilnosti prostora, kar dodatno prispeva k njegovi naravni in krajinski vrednosti.

Bobrov center (Naravovarstveni center Sotla) predstavlja naravne značilnosti Posotelja ter spodbuja aktivnosti za spoznavanje, ohranjanje in varovanje narave.

Krajinski park Boč
Krajinski park (razglašen 1990) leži v Bočkem pogorju in obsega območje Boča (978 m) s Plešivcem. Boč, imenovan tudi Štajerski Triglav, je geološko in geografsko najvzhodnejši del Karavank.
Preplet bukovih gozdov, suhih travnikov in pašnikov ustvarja življenjski prostor številnim redkim rastlinskim in živalskim vrstam. Del parka je tudi del evropskega ekološkega omrežja Natura 2000 – Boč – Haloze – Donačka gora.
Velikonočnica (Pulsatilla grandis), simbol parka, je redka, nežno kosmata vijolična cvetlica, ki zacveti že februarja ali marca.
Je ena redkih stepskih rastlin v Sloveniji, ki uspeva na sončnih, suhih traviščih. Zaradi izginjanja teh habitatov je ogrožena in strogo zavarovana.
V parku rastejo tudi kukavičevke (divje orhideje), živijo hrošči, metulji, netopirji, dvoživke in raki.
Zaradi številnih jam, izvirov, vrtač in požiralnikov velja Boč za območje osamelega krasa.

2.1.2. Kulturna dediščina, posebnosti– izbor

Zdraviliško območje Rogaške Slatine

Zdraviliško območje Rogaške Slatine, zavarovano kot kulturni spomenik lokalnega pomena, obsega klasicistični zdraviliški trg, zahodno mestno ulico s hoteli, stavbami in vrelci ter obsežne parkovne površine, ki se mehko povezujejo z gozdom na okoliških vzpetinah.

Zdraviliški park Rogaške Slatine, zeleno srce kraja, je bil zasnovan v 19. stoletju, prve upodobitve urejenega parka pa segajo v čas po letu 1820. Prvi parter iz leta 1835 so zaznamovale baročne prvine, sredina stoletja pa je prinesla nove ureditve, povezane z razvojem ključnih zdraviliških stavb in prekritjem struge Irskega potoka, kar je omogočilo postopno širitev zelenih površin. Po letu 1880 je park dobil značaj francoskega formalnega vrta, ki ga v osrednjem delu ohranja še danes – z geometrijskimi zasaditvami, simetričnimi potmi, vodometom in drevoredom. Kot kulturni spomenik je bil park

obnovljen leta 1956, celovita prenova pa je sledila leta 2011 po izvirni zasnovi iz leta 1911.

Na enem hektarju površine park danes navdušuje z urejenimi potmi, kostanjevim drevoredom in bogato hortikulturno zasaditvijo, ki poleg cvetlic in grmovnic vključuje tudi posebne drevesne vrste, kot sta ginko in močvirska cipresa. Osrednja fontana mu daje prepoznaven značaj ter dopolnjuje zdraviliški ambient.

2.1.3. Vplivi človeka na naravno okolje

Človek s svojimi dejavnostmi pomembno vpliva na naravno okolje, tako z neposrednimi posegi v prostor kot tudi z ukrepi za njegovo varovanje. Eden izrazitejših primerov posega v naravni sistem je vzpostavitev umetnih zajezitev na vodotokih, na primer na rekah, kot je bila zajezitev reke Sotle, s katero je nastalo Vonarsko oziroma Sotelsko jezero. Takšni posegi spreminjajo naravni potek rečnih strug ter vplivajo na vodni režim, življenjske prostore rastlin in živali ter na podobo krajine.

Z večanjem vpliva človeka se je hkrati okrepilo tudi zavedanje o nujnosti varstva okolja. Pomemben del tega predstavljajo urejeni sistemi čiščenja odpadnih voda, ki preprečujejo onesnaževanje vodotokov in podtalnice, ter organiziran odvoz in ločevanje odpadkov, s čimer se zmanjšuje obremenjevanje okolja. Na lokalni ravni ima pri tem ključno vlogo OKP Rogaška Slatina, ki skrbi za delovanje čistilne naprave, oskrbo s pitno vodo ter reden in nadzorovan odvoz odpadkov.

Uravnotežen odnos med rabo prostora in varovanjem narave je temelj trajnostnega razvoja. Z odgovornim ravnanjem, premišljenimi posegi in ustrezno infrastrukturo lahko človek zmanjša negativne vplive na okolje ter prispeva k ohranjanju naravnih vrednot za prihodnje generacije.

2.1.4. Orientacija v prostoru

Orientacija v naravi in urbaniziranem prostoru je pomembna veščina, ki nam pomaga razumeti okolje, se v njem varno gibati ter ga zavestno opazovati. Temelji na zaznavanju prostora, branju kartografskih prikazov in opazovanju naravnih ter grajenih značilnosti pokrajine.

Branje karte in osnovna orientacija
Karta je pomanjšan in poenostavljen prikaz prostora. Pri orientaciji je pomembno razumeti:
smer severa, ki je na kartah običajno označena z zgornjim robom ali s posebno puščico,
merilo, ki pove, koliko prostora v naravi predstavlja razdalja na karti,
legendo, kjer so razloženi simboli za poti, vode, stavbe, gozdove in druge elemente.
Pravilno orientirana karta nam omogoča, da položaj na karti primerjamo z dejanskim položajem v prostoru.

Orientacija v urbaniziranem prostoru
V naseljih in mestih se orientiramo s pomočjo:
cest, ulic, trgov in stavb,
vidnih orientacijskih točk (npr. cerkveni stolpi, večje stavbe, mostovi),
razporeditve javnih površin, parkov in vodnih elementov.
Pomembno je opazovati razmerja med objekti, smeri ulic ter povezave med odprtimi in zaprtimi prostori.

Opazovanje reliefa in značilnosti pokrajine
Naravno okolje ponuja številne orientacijske namige. Z opazovanjem terena lahko prepoznamo:
najvišje vzpetine in razgledne točke, ki pogosto omogočajo boljši pregled nad okolico,
doline, kjer se praviloma zadržuje voda, potekajo poti ali se razvijejo naselja,
rečne struge, ki so pomemben oblikovalec pokrajine.

Posebno pozornost namenjamo značilnostim rečnih strug, kot so:

- meandri, značilni okljuki reke, ki nastajajo na ravninskih območjih,
- širina in globina struge,
- bregovi ter spremembe toka, ki vplivajo na okolico.

Zavedanje prostora

Orientacija ni le iskanje prave smeri, temveč tudi zavedanje odnosa med človekom in okoljem. S pozornim opazovanjem naravnih oblik, vodnih tokov, rabe prostora in kulturnih sledi razvijamo boljše razumevanje pokrajine ter lastno sposobnost gibanja in orientiranja v njej.

2.2. TRASIRANJE POTI

Upoštevajoč, da obiskovalci poti le-to osvojijo peš ali s kolesom (souporaba skladno z ZPrCP-UPB2[1]) je bila za pot med Pegazovo ploščadjo v središču Rogaške Slatine in Naravovarstvenim centrom Sotla - Bobrovim centrom izbrana trasa kolesarske steze, ki neprekinjeno poteka med obema točkama oziroma postajama.

Osnovne informacije:
Skupna dolžina poti: 5,7 km
Zahtevnost: nezahtevna, večinoma ravninska pot
Trajanje:
Hoja+naloge+izzivi (v eno smer): 1 ura in 30 minut
Kolesarjenje + naloge + izzivi: 50 minut

Ob tej poti je nanizanih skupaj s prvo in zadnjo - devet postaj, izbranih glede na vsebine, ki se jih lahko logično obravnava:

1 Pegazova ploščad – Naravna dediščina - Zdraviliško jedro & parkovni gozdovi

2 Obrat polnilnice brezalkoholnih pijač – Naravna dediščina – Edinstvena naravna mineralna voda Donat Mg

3 Športni park in PZA (Postajališče za avtodome) – Naravna dediščina in orientacija - Krajinski park Boč

4 Čistilna naprava Rogaška Slatina – Varstvo okolja in varstvo narave

5 Postajališče ob rastišču trstičja – Natura 2000 – Sotla – pomen mokrišč ter zavarovane vrste ptic (npr. siva čaplja, vodomec, kosec, idr.)

6 Pregrada Prišlin - Vonarsko jezero – Naravna dediščina in vpliv človeka (zgornja pregrada nekdanje umetne ojezeritve)

7 Razkrite kamnine ob cesti -Naravna dediščina – Natura 2000-Sotla- geodiverziteta (geologija; razkrite blazinaste plasti peščenjaka in konglomerate med meljastim laporjem)

8 Postajališče s pogledom na učno pot – Naravna Dediščina – Natura 2000- Sotla – geomorfološke posebnosti | živi svet reke

9 Bobrov center – Interpretacija naravne dediščine Natura 2000-Sotla | bober

[1] *ZPrCP-UPB2 - Zakon o pravilih cestnega prometa, 83. člen, alineja 2: »Če na vozišču ali ob njem ni pasu za pešce, pešpoti ali pločnika, je pa kolesarska pot ali steza, smejo hoditi pešci po kolesarski poti ali stezi, vendar tako, da ne ovirajo kolesarjev in voznikov koles s pomožnim motorjem«*

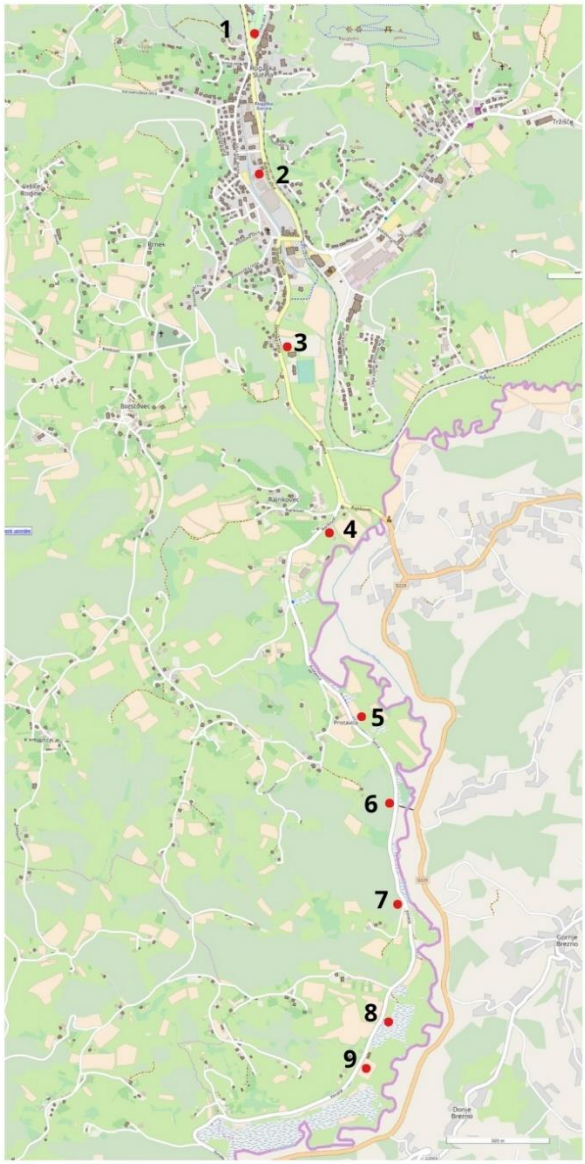

1 Pegazova ploščad
2 Obrat polnilnice brezalkoholnih pijač
3 Športni park in PZA (Postajališče za avtodome)
4 Čistilna naprava Rogaška Slatina
5 Postajališče ob rastišču trstičja
6 Pregrada Prišlin - Vonarsko jezero
7 Razkrite kamnine ob cesti
8 Postajališče s pogledom na učno pot
9 Bobrov center

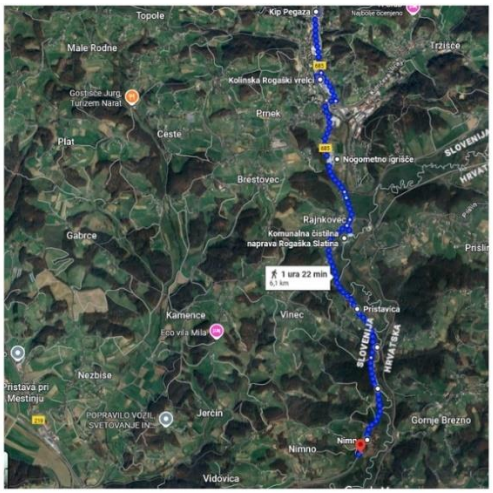

2.3. NAMIGI IN NALOGE

V nadaljevanju dokumenta so predstavljeni namigi, naloge in gibalni izzivi, ki so bili uporabljeni v brošuri doživljajske poti. Njihov namen je obiskovalce informirati, zabavati ter jih spodbuditi k aktivnemu in doživljajskemu raziskovanju prostora. Naloge in izzivi usmerjajo pozornost na naravne posebnosti, kulturno dediščino ter na vpliv človeka na okolje.

Poseben poudarek je namenjen razumevanju človekovega vpliva na naravo – tako pozitivnega kot negativnega – ter spoznavanju konkretnih ukrepov za varovanje okolja, kot je npr. čistilna naprava.

Obiskovalci so hkrati spodbujeni k opazovanju okolice in razvijanju osnovnih orientacijskih spretnosti v prostoru, kot so prepoznavanje značilnosti pokrajine, vodotokov ter razmerij med naravnim in urbaniziranim okoljem. Gibalni izzivi dodatno bogatijo doživljajsko pot, saj povezujejo učenje z gibanjem in aktivnim preživljanjem časa v naravi.

Navodila

Peš ali s kolesom **sledi opisanemu poteku poti** in se **ustavi na postajah**, ki so prikazane na ilustriranem zemljevidu.

Na vsaki postaji **reši vprašanje** in **obkroži črko** pravilnega odgovora.

Na cilju **sestavi in zapiši geslo** iz vseh črk.

Geslo ti prinese **mini nagrado**, ki se ti razkrije na končni postaji.

Na vsaki postaji se **loti izziva**, ki te bo razgibal in zabaval.

Ne trgaj rastlin in ne plaši živali!

Odpadke odnesi s seboj!

Opazuj, poslušaj, občuti naravo – in pusti, da te preseneti!

1 Pegazova ploščad
V objemu parka in parkovnih gozdov.

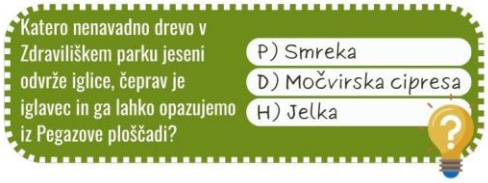

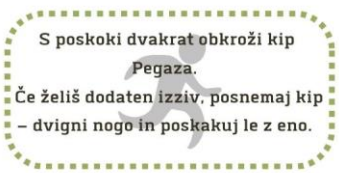

Pravilen odgovor: D

2 Obrat polnilnice brezalkoholnih pijač
Bogastvo iz globin gre v svet!

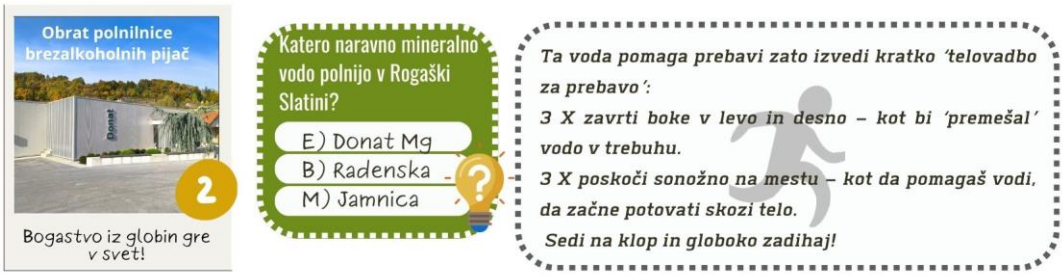

Pravilen odgovor: E

3 Športni park in PZA (Postajališče za avtodome)
Razgibaj telo in se zazri v daljavo!

Pravilen odgovor: D

4 Čistilna naprava Rogaška Slatina
Naj voda ostane vir življenja!

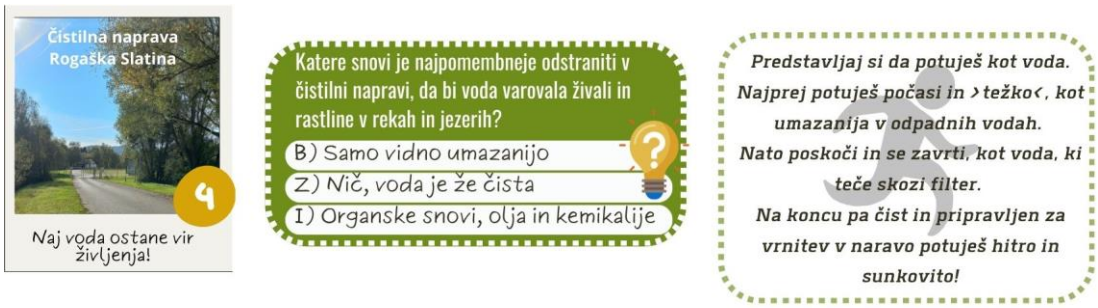

Pravilen odgovor: I

5 Postajališče ob rastišču trstičja
Dolina reke Sotle, polna življenja!

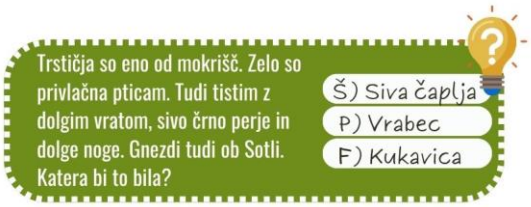

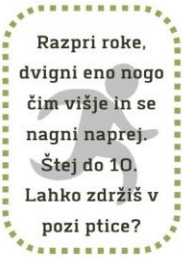

Pravilen odgovor: Š

6 Pregrada Prišlin
Uravnavanje narave – nekoč nuja, danes opomin!

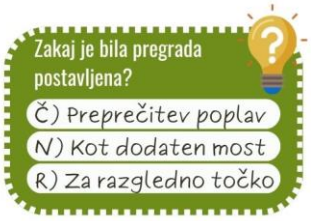

Pravilen odgovor: Č

7 Razkrite kamnine ob cesti - Naravna dediščina
Raznolikost kamnin rodi mnogoterost življenja

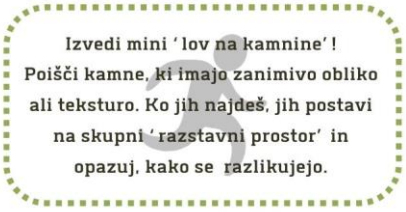

Pravilen odgovor: I

8 Postajališče s pogledom na učno pot
Razgibana struga, ponovno oživljena!

Sotla, nekoč zelo onesnažena reka, je ponovno polna življenja. Posebnost struge, meandri, dodajajo privlačnost za bivanje raznolikim živalim. Le kdo ponovno prebiva v njej?
Reši uganko!

Čevljev nikdar ne obuje, saj celo brez nog potuje, z repom prav veselo miga in po vodi naglo šviga.

Č) Rak
N) Vidra
R) Riba

Oponašaj ribiča, ki ujame ogromno ribo. Kako vrže trnek?
Se mu riba upira?
Svoj "ulov" vrni nazaj v ribnik.

Pravilen odgovor: N

9 Bobrov center
Vse o Posotelju na enem mestu

Zakaj bobra imenujemo ekosistemski inženir?

B) Ker dela les
A) Ker z jezovi spreminja ekosisteme
C) Ker sadi drevesa

Iz naravnih materialov (palice, veje, vejice, ...) zgradi majhno bobrišče – bobrov dom. Uporabi le tisto, kar najdeš na tleh, brez poškodovanja rastlin.

Pravilen odgovor: A

Končno geslo: D E D I Š Č I N A

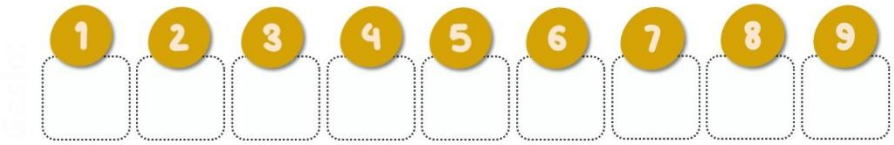

2.4 PREDLOGI DARIL ZA UDELEŽENCE

Za vse udeležence, ki uspešno opravijo doživljajsko pot ter rešijo naloge in gibalne izzive, je predvidena simbolna nagrada. Namen darilc je dodatna motivacija za sodelovanje ter spodbuda k pozitivnemu doživljanju in ohranjanju naravne ter kulturne dediščine.

Vsak udeleženec ob zaključku poti prejme brošuro doživljajske poti ter pisalo, ki ga obdrži kot spomin na sodelovanje in opravljeno pot. Prvih 50 udeležencev pa dodatno prejme tudi brezplačno vstopnico za Anin dvor, kjer je predstavljena zgodovina Rogaške Slatine, njena naravna in kulturna dediščina ter domoznanska zbirka.

Na ta način doživljajska pot presega zgolj gibanje in reševanje nalog ter obiskovalcem omogoča tudi poglobljeno spoznavanje lokalnega okolja, njegove identitete in dediščine.

3 POMEMBNEJŠI VIRI IN LITERATURA, NA OSNOVI KATERE SO PRIPRAVLJENE PODLAGE V PROJEKTU

1. Cimperšek, Mitja, in Igor Smolej. *Po gozdovih zdravilišča Rogaška Slatina*. Zdravilišče; Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov; Gozdno gospodarstvo, 1995, str. 42.

2. Cimperšek, Mitja. "Ravnanje s parkovnimi gozdovi." Gozdarski vestnik letnik 61. številka 10 (2003) str. 436-444.http://www.dlib.si/?URN=URN:NBN:SI:col-4QZSO4RC

3. Čoh, Aljaž, in Vlado Čoh. *Naravna mineralna voda Donat Mg: ob jubileju stoletnice*. Droga Kolinska, Živilska industrija, 2008, str. 232.

4. Dešnik, Stanka. *Zgodovinski parki in vrtovi v Sloveniji = Historical parks and gardens in Slovenia*. Ministrstvo za kulturo, Uprava Republike Slovenije za kulturno dediščino, 1995, str. 155.

5. Furlan, Meta, idr. *Tematska pot kot strategija vseživljenjskega učenja*. Ljudska univerza, 2025, https://www.lu-ajdovscina.si/wp-content/uploads/2025/09/07_LUA_Prirocnik-o-tematskih-poteh_2025_V8.pdf.

6. Karlin, Marko. Od vode do kristala: Rogaška Slatina na starih fotografijah in razglednicah do leta 1945. Zbirateljsko društvo, 2024, str. 349.

7. Kodrnja, Danijela. Košar Starič, Tanja. *BOBROV CENTER - Delovno gradivo za vodnike Bobrovega centra* (interno gradivo JZTKRS, 2020)

8. Kolnik, Karmen. *Geografija za 6. razred, Učbenik*. 1. izd., DZS, 2004, str. 76. (Tema: orientacija, branje kart, relief, vodovje in značilnosti pokrajine)

9. Naravnogeografski, kulturni in ekonomski vidiki razvoja Posotelja = Geographical, cultural and economic aspects of development of the Posotelje region. Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta, 2007, str. 147.

10. Plevnik, Kaja. *Mnenje javnosti o primestnih gozdovih Rogaške Slatine = Public opinion of suburban forests of Rogaška Slatina*. [K. Plevnik], 2017, https://repozitorij.uni-lj.si/IzpisGradiva.php?id=95733&lang=slv.

11. Prah, Klemen, idr. *Vonarsko jezero - učimo se z naravo = Vonarsko lake - learning with nature*. Univerza, 2010, str. 44.

12. Senegačnik, Andreja. *Boč: kjer cveti velikonočnica*. Zavod RS za varstvo narave, 2003, str. 1 zgibanka (6).

13. *Naravnogeografski, kulturni in ekonomski vidiki razvoja Posotelja = Geographical, cultural and economic aspects of development of the Posotelje region*. Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta, 2007, str. 147.

14. Vaukan, Gregor. „Krajinski park Boč: kjer cveti velikonočnica“. *Gea*, let. 17, št. 12, 2007, str. 20–25.

15. Žafran, Saša. *Arhitektura Zdravilišča Rogaška Slatina sredi 19. stoletja: magistrsko delo*. [S. Žafran], 2019, https://repozitorij.uni-lj.si/IzpisGradiva.php?id=108564&lang=slv.

SPLETNI VIRI:

1. NARCIS – Naravoteka Slovenije, projekt LIFE NarcIS; https://narcis.gov.si/ - podatkovne baze o Biodiverziteti, Naravovarstvu – Zavarovana območja narave, GIS – kartografske podlage

2. Projekt VEZI NARAVE – Interreg projekt SLO-HR, https://vezinarave.si/

3. Primer: Pustolovščina Kozjansko - https://www.pustolovscina-kozjansko.si/

4. Primer: Deroh Escape - Pobeg v naravo - https://www.deroh.si/

5. Google Zemljevidi